

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksesi eduskunnalla laiksi nimikirjalain kumoamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Esityksen luku 1. Asian tausta ja valmistelu.

Anna lausunto tai kommentoi tähän esityksen lukua 1.

-

Esityksen luku 2. Nykytila ja sen arviointi. Anna lausunto tai kommentoi tähän

Esityksen kappaletta 2.1. Nykytila

-

Esityksen kappaleen 2.2. Nykytilan arviointi alun yleistä arviota

-

**Tehtävää ja työhistoriaa koskeva tiedot -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi /
Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat**

-

**Koulutus- ja tutkintotiedot -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön
perusteella käsiteltävät asiat**

-

**Kansalaisuutta koskeva tieto -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi /
Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat**

-

**Virantoimituksen ja työnteon keskeytystä koskevat tiedot -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan
arviointi / Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat**

-

**Asevelvollisuutta koskevat tiedot -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi /
Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat**

-

**Rangaistustiedot -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön
perusteella käsiteltävät asiat**

-

Palkkatiedon julkisuus -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat

-

Velvollisuus osoittaa tietojen paikkansapitävyys -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia

-

Nimikirjatietojen siirtäminen -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia

-

Luovuttaminen ulkopuoliselle- ja tietojen luovuttamistapa -osioota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia

-

Nimikirjanotteen merkitys rekrytoinnissa -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia

-

Henkilötietojen hallinta -osiota kappaleessa 2.2. Nykytilan arviointi / Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia

-

Esityksen luku 3. Tavoitteet

Anna lausunto tai kommentoi esityksen tavoitteita

Etelä-Karjalan käräjäoikeuden näkemyksen mukaan on lähtökohtaisesti hyvä, että lainsäädäntöä suhteessa julkisuus- ja tietosuojalainsäädäntöön selkiytetään. Jos nimikirjalainsäädäntö kumotaan, on tärkeää, että muutostilanteessa virastot ja laitokset saavat selkeät ohjeet ja tukea siihen, että muutos tapahtuu sujuvasti ja kuormittaisi mahdollisimman vähän virastojen hallintoa, kuten Rovaniemen hovioikeus on lausunnossaan todennut.

Etelä-Karjalan käräjäoikeus alleviivaa sitä, että valtion virkamiesten ja työntekijöiden yksityisyyden suoja tarkistetaan vastaamaan voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä. JUKO ry on lausunnossaan todennut, että nimikirjatietojen julkisen luonteen johdosta sen sisältämiä tietoja on voitu käyttää myös ei tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten virkamiesten painostamiseen. Kysymys on ns. maalittamisesta eli tapauksista, joissa virkamiehen toimintaan on pyritty vaikuttamaan käyttämällä hyväksi julkisesti saatuja tietoja ja levittämällä niitä laajemmin epäasialliseen käyttötarkoitukseen. Tulevaisuudessa kerättävien ja annettavien tietojen määrittelyn tuleekin olla tarkoituksenmukaista.

Esityksen luku 4. Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Anna lausunto tai kommentoi esityksen kappaleita 4.1. Keskeiset säädösehdotukset ja/tai 4.2. Pääasialliset ehdotukset

Etelä-Karjalan käräjäoikeus ei pidä kannatettavana nimikirjanpitovelvollisuudesta luopumista ja viittaa tältä osin Rovaniemen hovioikeuden (erityisesti ”nimikirjaotteen merkitys rekrytoinnissa” -kappaleeseen) lausuntoon sekä Oikeuskanslerinviraston ja Helsingin käräjäoikeuden lausunnoissa esitettyihin perusteisiin. Kyseessä olisi erittäin merkittävä ja laajavaikutteinen muutos, koska nimikirjaa käytetään keskeisimpänä työvälineenä käräjätuomarirekrytoinneissa, palvelusajan laskemisessa ja muutoinkin palvelusvuosilisien ja -aikojen laskennassa kaikissa henkilöstöryhmissä. Etelä-Karjalan käräjäoikeus ei pidä rationaalisenä vaihtoehtona sitä, että tutkintotodistuksista tai työtodistuksista ilmenevät virkaa tai määräaikaista virkasuhdetta koskevat kelpoisuusehdot tarkastetaan (alkuperäisistä todistuksista) jokaisessa virastossa erikseen ja vasta sen jälkeen, kun valinta ja nimityspäätös on tehty. Tämä menettelytapa tulee hidastamaan merkittäväällä tavalla virantäyttömenettelyitä.

On selvää, että nimikirjalain kumoaminen tulee lisäämään merkittävästi henkilöstöhallinnon työtä tuomioistuimissa, koska aikaisemmasta poiketen siirtyminen valtion virastosta tai organisaatiosta toiseen johtaisi mahdollisesti tutkintojen ja aikaisempien työsuhteiden tarkastamiseen ja kirjaamiseen henkilötietojärjestelmään. Muutoksesta voi myös aiheutua merkittäviä ongelmia viranhakijoille, jos he eivät ole säilyttäneet tai edes pyytäneet aikoinaan vanhoista virkasuhteista työtodistuksia. Kuten oikeuskanslerinviraston lausunnossa todetaan, niin nimikirjalain kumoamisen yhteydessä on syytä tarkoin varmistaa, että samalla huolehditaan riittävästä sääntelystä, joka mahdollistaa viranomaisten tehokkaan toiminnan ja täyttää tietosuoja-asetuksen henkilötietojen käsittelylle asettamat vaatimukset.

Etelä-Karjalan käräjäoikeus yhtyy Helsingin käräjäoikeuden lausuntoon siitä, että ehdotettujen muutosten toteutuessa on varmistettava, että aiheutuvien muutostarpeiden, erilaisten tarkastusten, mahdollisten uusien rekistereiden ja uusien käytänteiden toteutukseen ja seurantaan osoitetaan riittävät resurssit.

Esityksen luku 5. Muut toteuttamisvaihtoehdot

Anna lausunto tai kommentoi esityksen kappaleita 5.1. Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset ja/tai 5.2. Ulkomaiden lainsäädäntö

-

Esityksen luku 7 ja lakiehdotukset 1-6

Anna lausunto tai kommentoi yleisesti ehdotuksia lakiehdotuksista

Kuten Rovaniemen hovioikeuskin on todennut, niin nimikirjaotteen käytöstä luopuminen tulee aiheuttamaan lisätyötä sekä turvallisuusselvityksen hakijalle että turvallisuusselvityksen laatijalle. Tämä voi hidastaa selvitysten laatimista ja aiheuttaa siten ongelmia tuomioistuinten toiminnalle, jos selvitysten valmistuminen tulee kestämään aiempaa kauemmin.

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 1 Nimikirjalain kumoamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.1.

-

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 2 Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain muuttamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.2

-

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 3 Turvallisuusselvityslain muuttamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.3

-

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 4 Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.4

-

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 5 Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.5

-

Anna lausunto tai kommentoi lakiehdotusta 6 Eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta ja sen perusteluista kappaleessa 7.6

-

Esityksen luku 11. Suhde perustuslakiin ja säätämisyhteistyö

Annan lausunto tai kommentoi esityksen luvussa 11 esitettyä

-

Muut huomiot

Anna lausunto tai kommentoi esitystä tähän

Käräjätuomari Samuli Yli-Rahnasto
Etelä-Karjalan käräjäoikeus